

Id est seminis ozimi garlofilati. 3. i. trium generum citoniorum: trium generum pomorum. 3. an. 3. i. 5. scilicet crude nucis muscate: zedoarie: galange: beenytriusque. s. albi et rubei. sandali citriui. croci an. 3. i. 5. ligni aloes. 3. ii. v. nix aque an. 3. vi. mellis lib. viii. oromati zefcum musci. 3. i. tertia. et galie. 3. ii.

Conditum. i. preparatum de buglossa. i. lingue bouis. conditum autem de buglossa non est zucarum buglossatum: quod fit ex zucarum et floribus buglossae: ut quidam crediderunt.

Trium generum citoniorum vel trium specierum citoniorum: greci vero ponunt ipsas in numero malorum et genera ipsorum sunt multa quorum quedam sunt dulcia quedam acris quedam muza et sic de singulis. sed hic solum intelligimus tria genera que sunt dulcia acetosa et muza: id est quod sapor ipsius sit compositus ex dulcedine et acetositate.

Trium generum pomorum similiter intelligitur de tribus generibus pomorum et sunt proprie dulcia acetosa et muza.

Sete crude et non cocte: ut dictum fuit. Papias inquit bombices dicuntur apud seras frondium vermes qui sericum creant ex cutis tinctura bombicinis sit.

Hic sectio de conditis complementum suscipit secundum de. Mesue nunc vero aggrediamur sectionem de speciebus loch secundum eundem. Nobis igitur adsit dator auxiliij deus terrarum celorum factorum rerumque omnium opifex et conditor.

Loch de Pino. s. granorum pini. 3. xxx. Amigdalorum dulcium auellanarum assatarum: dragaganti: gummi arabici: liquiritie et succi eics: amili capillorum veneris: radicem lili celestis. i. treos an. 3. iiii. carniuz dactilorum chaitron. i. illi regidis. 3. xxxv. amigdalorum amarorum. 3. iiii. mellis passularum succari tabarzet id est albi butiri recentis an. 3. iiii. mellis taberzet quantum sufficit sumatur ex eo quasi lambendo.

Loch autem est medicina liquida in modum sirupi. sed est inspissata valde. aliquantulum scilicet apta ut lambatur deglutendo ipsam paulatim contra dispositionem pectoris ac pulmonis valet. Lanfrancus chirurgicus in capitulo de gibbositate impartiri huiusmodi medicamentum et inquit. fiat loch id est medicina spissa sicut mel liquidum seu crudum mitigans tussim apud nos istud loch est multum in usu. Auicenna in quinto canonum. in tractatu tertio de auris dolore habet unam aliam descriptionem sed non est eadem. Jo. Sera. in suo antidotario habet unam aliam descriptionem que vocatur loch de

granis pini: et ibi inquit astroculibe et sunt grana pini.

Pinus arbor. Secundum Isidorem in causa de proprietatibus nominum arborum ubi inquit. pini arbor picea ab acumine foliorum vocata. pini enim antiqua acuta nominabatur pini autem alia pini: alia greci pice vocant: quam nos picea dicimus eo quod desudet piceam nam in specie sibi differunt: in germania autem insulis huiusmodi arboris iachyma electuarii generum. hic textus Isidori non acceptus nam electarium non est iachyma pini sed potius agrostes et est gummi dictum charabe ut patet apud Simplicium. Auicenna in libro de canibus. facit unum. c. de granis pini. et alio de gelou: et ibi dicit quod est granum pini maius: certe illud nomen de gelou apud arabes est de auellana maiore quam nos mellellam dicimus. hoc granum satis est notum.

Auellane note sunt. Joh. Sera. in suo antidotario in confectioe aschechingi inquit. abuisse et sunt auellane assate. Petrus de crescentiis ait. auellane ex eis quedam sunt silue. que in nemoribus et sepibus nascuntur quedam domestice siluestres sunt parue saporose grossam testam habentes. Domestice quoque quedam sunt rotunde grosse: et quedam longe ex quibus longe saporosiores sunt et citius maturant: et assant auellane. ut dictum fuit de ciminio.

Liquiritia est radix dulcis satis nota. Albucahis in tractatu secundo docet modum faciendi succum ipsius et dicit quod fit de mense iulij. quia tunc planta eius est plena succo. cassius selyca. de glicozina inquit glicozitia grece ex eo dicta quod ducit radicem huiusmodi. glicem enim grece ducit de. Galenus ait. maius inuamentum quod est in liquiritia est in succo radice eius quedam praeue sophistica succum ipsius ex puluere ipsius et melle.

Amilum. i. amidum. Sera. in causa. de frumento docet duos modos faciendi amidum siue amidum. Galenus in libro ad partemianum dicit amidum omnibus notum. est enim quasi medulla frumenti.

De melle passulato seu passularum ingrediente compositionem huius loch. contrarietas existit aliquando inter apothecarios non parua. aliqui enim male accipientes verba Mesue apponunt mel et passulas pro loch conficiendo: quod minime facere conuenit quia hec non est intentio domini Mesue nec ipse nec alij post mel vix unquam medicinas aliquas in suis compositionibus subtingunt: sed per mel passularum intelligere debemus cum passulis confectum: sicut etiam conficitur cum emblicis et anacardinis. et alijs rebus et modus ipsius est quod accipiuntur passularum mundatarum a sordibus eorum. 3. iiii. aque communis lib. i. coquantur

mul vsq; ad consumptionē aque: deinde fiat fortis exssio cui addat mellis dupliū pōderis hoc est p qualibet lib. i. carniūz passularum addatur lib. ij. mellis bene dispumati & iterum simul coquatur vsq; ad necessitatem deinde deponatur ab igne: & vsui referua in vase vitreato: id erit mel passulatum si etia mel mirtinum facere volueris de modo ipsi us docet Nicolaus in fine diacodiō vt ostēsum fuit.

Loch de papauere est diapapauer. & papaueris albi. 3. xxv. amigdalarūz dulciū excoctatarūz granorūz pini gūmi arabici: dragaganti succi liquiritie añ. 3. x. amit. 3. iij. seminis portulace: seminis lactuce: seminis citoniorū. añ. 3. iij. croci. 3. j. penidiorū alborū. 3. iij. si rupt de papauere q̄stum sufficit etia sit p̄p̄te sirupus ex capitibus papaueris albi & nigri & semine lactuce & violis.

Loch de papauere fm̄ intentionē Mesue est diapapauer: sed fm̄ intentionē apothecariorum aliud est loch de papa. aliud est dia papauer. tamen vnū p̄ alio potest dari. Ipe in sua practica describit multas descriptiones diapapaueris vt i capitulo de tussi & in capitulo de fluxu sanguinis ab aure sed nō sunt in vsu alia nō descriptio ē quaz nos habem⁹ in vsu & ex auctoritate Nicolai de quo supra Aui. in. v. canō. habet vnā descriptionem loch de papauere sed nō sunt idē ista vero est nobilior illa.

Loch de squilla. & squille: mellis dispumati partes conuenientes decoquatur in substantia loch. & accipiat sic lambendo.

Istud loch apud nos est multū in vsu idē Mesue describit aliam descriptionē in capitulo de tussi humida: sed eadē est Aui. in. v. canō. habet vnā aliam descriptionem que eadem est.

Squilla ap̄ Aui. in sc̄do canō. est cepe muris eo q̄ interficit mures. circa instans squilla alio nomine cepa marina dicit illa q̄ sola reperitur nisi sit plātata mortifera est. Succ⁹ autē squille isto modo fit. oportet vt mūdet squilla cū cultello ligneo ex corticibus supiorib⁹: & postea inoluatur illa recte in pasta facta ex farina frumenti vel chersene. id est silliginis fm̄ albuchasim: & ponantur in furno panis temperato non nimis calido nec nimis frigido: & ibi dimittatur vsq; q̄ pasta erit cocta: deinde extrahatur: & accipiantur lamine squille ita calide: & habess paratū mortariū lapideū calidū cū pistello ligneo & bene contendantur. postea cum petra lini subtilis exprimatur fortiter & suc

cus extrahatur.

Loch de alfescera valet sicut loch de squilla et eius modus est sicut in illo: & est medicamen expertum.

Istud loch d̄ alfescera nō est in vsu. Ideo non est necesse vt ipsum describam. fescera vero fm̄ Mesue est vitis alba: que alio nomine britona vocatur. hec apud Dias. vocat ampellos leuce: & apud herbaricos cucurbita siluestris dicit.

Loch sanuz & expertum. & cinamomi: isopti: sicce: liquiritie: ana. 3. 5. iutube: sebestē. añ. numero. xxx. passularum enucleatarū: ficum siccarum: & dactilorum pingutum. ana. 3. ij. fenugreci. 3. v. capillorum veneris. M. l. amli: feniculi: treos: calamenti: seminis lini. ana. 3. iij. hec omnia coquant in lib. iij. aque vsq; dū remaneat lib. ij. & proiectantur sup ea penidiorū lib. ij. & coquāt & impiguāt vsq; ad spissitudinē mellis: deinde p̄ciant super eū pincarum mūdatarū. 3. v. amigdalarum mūdatarū: liquiritie: dragaganti: gūmi arabici: amli: ana. 3. iij. treos. 3. ij. miscantur oia & agitent vsq; dū medicamen maceretur & albū fiat & referua.

Istud loch: apud nos est multū in vsu et est sanū & expertum ad tussim & ad raucedinem vocis.

Loch ad caliditatē & asperitatem pectoris & ad tussim calidam sed nō est in vsu.

Chesmes sunt passule sine ossib⁹. & meliores ex eis sunt ille que veniunt de oriente q̄ satis sunt note.

Loch aliud ex intētōe n̄ra hoc nō est in vsu: simplicita tamen que sunt declaranda declarabo.

Per tria grana fm̄ quosdam intelliguntur tria semina ex seminib⁹ quattuor: maioribus frigidis s. semina melonis citruli & cucumeris: & quando reperit quattuor granorum vt est in trifera persica quattuor semina. cōmunita maiora frigida intelliguntur: scz melonis citruli cucumeris & cucurbite.

Loch bonum conferens ethicis & cōsumptis & p̄ficis. & papaueris albi: spodij: seminis lini torrefacti: croci: amigdalarū dulciū añ. 3. iij. amli dragaganti: gūmi. s. gūmi ara. scis citoniorū: seminis citruli: q̄d est spēs cucumeris añ. 3. vi. granorūz nasturti coctorum amigdalarū amararū fabaz ana. 3. i. 5. penidiorū. 3. x. dissoluant penidie in aq̄ fontū & coquantur cōficiant cū eis & cetera.

Istud loch in vrbe Ticinēsi nō est valde in vsu: sed i vrbe Mediolano mag⁹. Ipe Mes. in ca. de p̄tli quasi in fine h̄z vnā descriptio

De loch

nem ex auctoritate sapor quod dicitur loch conferens ptificis et consumptis: sed non sunt ea de: nec fit secundum illam descriptionem.

Cranis nasturtij. strariū euenit ei quod aduenit ligno aloes. nam istud per decoctōes debilitat: imo extinguitur: illa vero sunt virtuosiora. nasturtiū vero apud Dia. vocatur cardamus. Gal. in sexto simplicium sequitur cardamus. i. crocus ortulanus et est ex herbis spiritus nosis. hic textus Gal. non videtur bene sonare: sed credo quod fuit error scriptoris. nam ipse met in septimo inquit. cardamus. i. nasturtiū et sic est secundum veritatem: sed sicut dicit cardamus debet dicere cartamū. i. erocum hortulanus Desue inquit grano et nasturtij coctōz non intelligitur quod debeant coqui in aqua: sed intelligitur quod sint bene cocta. i. matura ad solem.

Loch ad asma bonū. ꝑ. squille assate. 3. iij. radicis lili celestis. 3. ij. yfopi ꝑssij. i. marubij. añ. 3. i. mirre: croci. añ. 3. 5. confice cum melle et fiat.

Istud loch apud nos est multum in usu. Ideo in ca. de asma h3 vnam alias descriptionem ex auctoritate Jo. Ser. que eadem est. de modo assandi squillam vide supra ubi ostensum fuit

Loch de admigdalis. ꝑ. amigdalaz dulcium et amararum semis lim torrefacti: granorum pin: anisi dragaganti gummi arabici succi liquoritie et radicis eius añ. 3. i. 5. succi penditox. añ. 3. iij. conficiatur cum melle: et succi feniculi: et succi apij. prius bullitorum quantitate insufficienti.

Istud loch apud nos est in usu. Amigdalam secundum Galidum. apud grecos idem sonat quod latine nux longa hanc alij nuclicam vocant quasi minorem nucem. amigdala etiam pro morbo aliquid quando accipitur et sunt due eminentie iuxta radicem lingue in faucibus similes capitibus mammillarum: et dicuntur branci.

Secundum eundem in sua practica.

Loch de aleis in cap. de tussi humida. ꝑ. aleorum mudatorum. lib. 5. et elixa ea in aqua decoctōis cicerum: et yfopi sicce usque dum sint bene decocta: deinde colentur et terantur alea sicur medulla: et protice super ea mellis et butiri. añ. 3. vi. et decoquantur lento igne usque ad terminum loch: et vtere bonum est.

Istud loch apud nos non est in usu. Aleum secundum Galidum in ca. de oleribus dicit. aleum dicitur quod oleat vltimum appellatum quod alei odor habet. Papias inquit. aleum dicitur quod oleat: cuius odor venenata ferre non sustinet: leo quoque et pardus fugiunt: corporibus tamen humanis salubre est. nam sui calore deducit et interius medicat doloribus oculis vero in ci-

bo crebitur sumptum caliginem inducit. Aut. in quinto canoni h3 vnam aliam descriptionem que eadem est.

Loch de caulibus in eodem ca. ꝑ. succi caulium lib. v. lento igne coque auferendo spumam eius usque dum redeat ad li. ij. deinde coquatur cum rob. i. musto cocto siue sapa: et melius li. i. vsque dum ingrosset: et bonum est.

Istud loch apud nos est multum in usu. Jo. Sera. in suo breuiario in cap. de ptisi absque febre h3 vnam aliam descriptionem: et fere eadem est

Caulis a greco caulos quod est hasta hastile et virga virilis. s. veretrum: vñ caulis est tritus cuiuslibet platee. Galid. inquit. caulis est generaliter herbarum et olerum medius frutex: qui vulgo tritus dicitur quod a terra sursum conscendat. est autem generale nomen. ois enim frutex caulis dicitur. caulium autem genera quatuor cumant. s. popelanum arcinum sabellicum brucium Apud Dia. caulis vocatur brassica.

Loch de pulmone vulpis in cap. de ptisi. ꝑ. pulmonis vulpis sicci: succi liquoritie: capillorum venentis: seminis feniculi añ. 3. iij. confice cum zuccaro decocto cum aqua quantum sufficit: et quandoque conficitur cum rob. mirre: no. et est confortatiuum amplius.

Istud loch apud nos est multum in usu: secundum intentionem Desue et est medicamentum galien. Aut. decima tertium in capitulo de cura vlcera pectoris et cura ptisis habet vnam aliam descriptionem que est eadem: sed lumen malelucens inquit. loch de pulmone vulpis magistrale. videlicet quod non reperitur ab auctoribus: sed falsa est opinio. sua nam vide quod sua descriptio est eadem cum ista preterea Nicolaus florentinus libro tertio in capitulo de catarro et coriza ponit ad litteram loch de pulmone vulpis et ibi nec additur vel minuitur aliquid: immo est eadem descriptio. Pulmonem vulpis antequam admixtetur in medicinis oportet primo preparari: et modus eius est quod accipias pulmonem vulpis et mundetur optime et incidatur per venas: postea abluatur cum vino albo odorifero parum calido. hoc fiat tantum quod pulmone vulpis efficiatur sine putredine: postea ponatur in olla et excicetur in furno leniter calido: et post ipsius excicationem reseruetur sed prius inuoluatur cum absinthio et vtere ubi oportet. Dia. ait. pulmo vulpis cum vino nigro asmaticis subuenit.

Culpes est animal satis notum. Galid. dicit vulpes dicta quasi volupes est. n. volubilis pedibus: et nunquam rectis itineribus: sed tortuosis anfractibus currit: fraudulenter aial infidusque de

clpiens. nam dum nō habuerit escas fingit mortē: necq; descendētes q̄si ad cadauervo luces rapit z deuorat. hoc apud arabes vocatur thaleb. Serap in cap de amigdalis inquit: z q̄ vulpes comedit amigdala amarā cū aliquo cibo morit. Mesue ac Aui. volūt q̄ predictū loch cōficiat cū zuccaro. sed hodie generaliter p̄ficiat cū melle: etiā Hico. vult q̄ p̄ficiatur cū zuccaro. Mesue inquit etian si conficitur cum rob mirtino est confortatiuum optimum.

Loch de semine lini ad illū q̄ iussit in antido rario. Jo. Serap & seminis lini: torrefacti 3. iij. cōfice cum melle: z fiat loch.

¶ Istud loch est multū in vsu: tū ego vidī ipsū fieri ex farina seminis lini nō torrefacti: z melle z est mirabile ad tussim puerorū z A. in quito cañ. in trac. quīt. de alohocat ad spūalia: h̄z loch ad tussis siccā: z est idē cū de scriptione. Serap. Lini. s. semē medicie ap tū ad multa. Istudo. in capitulo de lnis inqt lniū ex terra specie mittēt oritur defluxūq; nomē eius ex greco est. nam lniū greci lina rin dicit siue q̄ sit molle z leue. Petrus de crescētis in capitulo d canabis dicit: q̄ est de natura lini: torrefit autez semē lini. sicut alta semina.

Loch albor: in fm Aui. in quito. cañ. & seminis lini torrefacti passularū mūdatarū añ. lib. i. amigdarū pini: z amigdarū dulcū amigdalaz amaraz. mundatarū. ana. 3. vi. auellanarū torrefactarū: glutinis albotin: radicū 3. llij celestis. i. treos ana. 3. i. mirre: croci: thuris masculi ana. 3. 5. tere z cribellē tur z inuoluanē cum lacte asinino: z p̄ficiat cum eo z fiant trocisci z excent in vmbra deinde terantur z cōficiant cum melle.

¶ Istud loch: apud nos non est in vsu.

¶ Albotin vero est terbentina q̄ alto nomine largatū dī. z granū ipi? fm Aui. in sedo cano. vocat granū viride: fm circa instans terbentina. melior est albida vel citrina z clara sine putridine: per centū annos seruatur Serap. in capitulo de terebinto dicit: q̄ sūt due species. s. domestica z siluestris. domestica est botm fm veritate: z fructus ei? est granū viride. z siluestris est lentiscus z ambe habēt gūmi. Sal. in suis secretis in capitulo de dolore z capitis z splenis z multorū aliorum inquit. cere elchalimbac. id est terbentina vel albotin.

¶ Amigdale pini sunt grana ipsi? vel seia q̄ alio nomine nuclei pinearum dicuntur: gre ci vero dicunt strobilia.

Loch de farfara magistrale. & radicū far-

fare. 3. vi. lauent bene a sordibus earum: de inde bultant bene donec sint bene coctē: de inde bene pistentur. prius cū dicta aqua dis soluantur zuccari lib. i. 5. coquantur vsq; ad formam electuarij: deinde addatur ptnearū mundatarū. 3. i. 5. passularū. 3. ij. pistent in mortario lapideo z misce cum sirupo supra scripto: deinde adde troc gariofiloz. añ. 3. 5. succi liquiritie. 3. i. gra. xv. cinamomi macis añ. 3. i. misce z fiat loch in forma bona.

¶ Hoc medicamen in p̄apia nō est in vsu. Immo magis est in vsu in partib? medtola z nensibus: s̄z descriptio ipsius ab auctoribus nō reperit: farfara vero h̄z modernos est vngula cabalina: siue vt alij dardanā vocant. spēs ipsius due sunt vna est tā prime dicta altera vocata nenufar vtraq; in aquis nascitur: vna cū flore albo: altera cū flore rubeo: vt dictū fuit supra in electuario de farfara.

¶ Perfecum? fautore dño sectionē de loch prosequamur nō circa sectionem siruporū z iulep p̄stet igit altimus nobis grām: z sub vmbra alarū suarū protegat nos. De Zuleb sirupis ac rob fm. d. Mesue alios doctores per ordinem. si deus voluerit describam: q̄ sunt in vsu: z que non.

Modus operatōnis iuleb cōferētis adustio ni febrū. & aque infusionis rosaz. li. v. zucca. lib. iij. coquantur cū facilitate: z admixtetur cum aqua frigida.

¶ Zuleb. vl? Zulep arabice ē sirup? simplex ex sola aqua z zuccario vel adhibita aliqua parte aque rosacee: vt inquit. Jo. Serap. in septimo. H̄t ilis sup quinto cañ. Aui. dicit iulep arabice tubel grece est sirupus ex sola aqua rosata vel cōmuni z zuccaro. istud iulep apd nos est multū in vsu s̄z nō vtimur sub noie iuleb: verū est q̄ facimus z facere debem? z vtimur sub noie sirupi rosati ex infusione rosarum: z predictam infusionem ipse docet infertus: quādo vero medicus ordinat Zuleb non intelligitur de ista descriptione: sed illd iuleb quo vtimur apparebit infra sub nomie Zuleb. aliud rosarum. Nicolaus ponit sirupum rosatum cuius infusio eadem est cum illa Mesue tamen in dosi non concordant.

¶ Infusio rosarum est illa quam docet idē sub nomine operatio infusionis rosarū aut violarum.

Operatio infusionis rosarum aut violarum. & foliorum rosarum aut violarū recentū lib. vi. ponātur in vase vitreato terreo striccti officij: z fundātur super ea aque calide lib. xv. z stringatur officium valis z dimit-